

saa fremkommer ganske det samme Resultat; men man vil maaskee antage det som særegent for dette Sogn, og vi kunne derfor gjerne tage hvilken af de øvrige Planer, vi ville; men jeg troer, at man indtil videre vil antage min Forsikring om, at saaledes ere Planerne opgjorte. Der er vistnok altsaa Skolelærere, der af Degneindtagterne have over den normerede Løn, ligesom der ere nogle, der have under den normerede Løn, og endel, der have det Normerede. Men der er ikke ved denne Anviisning af Indtagterne taget noget Hensyn til Degnepensionen eller gjort noget Afdrag for den. Det var det ene Punkt, jeg ønskede at omtale. Idet jeg forbigaaer nogle Bemærkninger, hvis Tendents ikke var mig ganske klar, om Grundene, der kunde tale for at befrie Skolelærerne for denne Afgift, idet det forekom mig, at disse Bemærkninger mere gik ud paa at forsvare Rimeligheden af, at de hidtil vare udredede, uagtet man vel maatte indbømme, at de Forhold, der nu fandt Sted mellem det lærde og Almueskolevæsenet samt med Hensyn til disse Ydelsere ere noget anomale, — idet jeg forbigaaer disse Bemærkninger, gaaer jeg altsaa over til det andet Punkt, som den ærede Rigsdagsmand opholdt sig længere ved. Det er Degnepensionerne paa Møen og deres Forhold til Stege Borger-skole og Stege Byes communale Skolevæsen. Det forholder sig fuldkomment, som det var at vente, som den ærede, i alle disse Forhold som i alle Bestyrelsesforholdene saa udmærket kyndige, Landstingsmand sagde, at der ved at gienemgaae Documenterne ikke fremkom nogen klar Oplysning om disse Degneindtagters Skæbne i den Tid, da Navigations-skolen som engang eksisterede i Stege, henflyttedes til Kjøbenhavn og siden nedlagdes. Det er ganske rigtigt, hvad der blev bemærket, at disse Indtagter ikke nogenstunde, i det Ringeste ikke i Begyndelsen, have været udelukkende henlagte til Navigations-skolen, men i Forening til Navigations-skolen og Skrive- og Regneskolen i Stege. Hvor disse Indtagter have været betalte dengang Navigations-skolen flyttedes til Kjøbenhavn, er uafgjort; men jeg anser det med den ærede Landstingsmand for sandsynligt, at de ere vedblevne at betales til Skrive- og

Regneskolen i Stege, og det er forsaavidt et mindre correct Udtryk, der er brugt i Udsættets Motiver, naar alene Navigations-skolen er nævnt; dette Udtryk er fremkommet derved, at Navigations-skolen var ved den hele Indretning den meest paafaldende og meest eiendommelige. Jeg er ogsaa fuldkommen enig i, at der neppe nogenstunde har været nogen Forbindelse mellem disse Degne-Indtagter for Møen og Møens Tugt- og Forbedringshuus, hvilket heller aldrig er yttret i Motiverne, men er faldet fra en anden Side og er mig uvedkommende. Men jeg troer dog, at Forholdet et noget anderledes og har en anden Betydning med Hensyn til den Forhandling, der nu finder Sted, end som af den meget ærede Landstingsmand forudsattes. Jeg troer nemlig ikke, at Stege Commune besidder disse Indtagter med en saadan Retgrund for sit Skolevæsen, at det kan have nogen Betænkelighed at tage disse Indtagter deraf. Der kan nemlig ikke eftervises nogenstomhelst Regjerings-Foranstaltning eller noget Document, hvorved disse Indtagter ere overdragne Stege Commune til dens almindelige communale Skolevæsen. Disse Indtagter, som Regjeringen tillod sig at disponere over ved Stege Latinskoles Nedlæggelse — jeg troer 1697 — paa samme Maade, som den en Række Aar efter — 1739 — disponerede over de Degneindtagter, der indbetaltes til andre Latinskoler, som da nedlagdes, — disse Møens Degnepensioner henlagdes til en særegen Underviisningsanstalt, som havde sin Plads i Stege By, men ingenlunde var beregnet paa Stege By alene eller kunde synes at tilhøre denne Byes Skolevæsen. Det var en særegen Underviisningsanstalt for en større Deel af Befolkningen, som Regjeringen henlagde i denne By, ligesom de latinske Skoler, der først have været næsten i hver By, senere ere henlagte i enkelte Byer, men til Benyttelse for en videre Kreds af Befolkningen. De vedbleve dernæst at være ved denne Skole, jeg antager, efterat Navigations-skolen var henflyttet til Kjøbenhavn, ved den Skrive- og Regneskole, der, som allerede den meget ærede Landstingsmand har bemærket, stod aldeles udenfor de almindelige Former for Kjøbstædernes Skolevæsen den